

EDITORIAL

Το 2ο Τεύχος του 5ου Τόμου του εκπ@ιδευτικού κύκλου αποκτά μία ιδιαίτερη σημασία, καθώς με το τεύχος αυτό ανοίγει ένας νέος κύκλος που δίνει στο περιοδικό μία διεθνή διάσταση. Η ιστοσελίδα του περιοδικού είναι ήδη δίγλωσση, ενώ από το τεύχος αυτό δεκτά για δημοσίευση γίνονται άρθρα και στην αγγλική γλώσσα. Έτσι ο «εκπ@ιδευτικός κύκλος», που από το 2013 υπηρετεί τη φιλοσοφία της ανοικτής εκπαίδευσης, υπηρετεί πλέον και την αρχή της παγκόσμιας ανταλλαγής γνώσεων καθιστώντας παγκοσμίως διαθέσιμα στο κοινό τα αποτελέσματα της επιστημονικής έρευνας.

Το 2ο Τεύχος του 5ου Τόμου του εκπ@ιδευτικού κύκλου φιλοξενεί 16 άρθρα, τα οποία κινούνται στα όρια των αντικειμένων που συνθέτουν τα πεδία της τυπικής, μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης. Στα άρθρα αυτά καθίσταται σαφές ότι οι σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις, η ηγεσία, το όραμα και οι κοινοί στόχοι αποτελούν κρίσιμους παράγοντες της εκπαιδευτικής διαδικασίας, καθώς επιδρούν στην αποτελεσματικότητα τόσο της τυπικής σε επίπεδο πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όσο και της μη τυπικής εκπαίδευσης, υπό το πρίσμα της δια βίου μάθησης και όλων των τύπων των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που την απαρτίζουν.

Στην προοπτική αυτή οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, η διαδικτυακή μάθηση, αλλά και η χρήση κινητών συσκευών στη διαδικασία της μάθησης διαδραματίζουν ένα ιδιαίτερο και καθοριστικό ρόλο. Είναι ωστόσο σημαντικό τα μέσα που χρησιμοποιούνται να είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες, στις ιδιαιτερότητες και στα ενδιαφέροντα των υποκειμένων της μάθησης, δηλαδή των μαθητών/τριών και γενικότερα των συμμετεχόντων στη μάθηση.

Το στοιχείο αυτό μάλιστα γίνεται περισσότερο επιτακτικό καθώς στον τομέα της διδασκαλίας γνωστικών αντικειμένων, συχνά οι τεχνολογικές εφαρμογές διαχέονται ολοένα και περισσότερο με αυξανόμενους ρυθμούς, εντούτοις λίγες από αυτές κατευθύνονται προς την καθημερινή πρακτική της τάξης. Άλλωστε, στις σύγχρονες σχολικές τάξεις η πολυπολιτισμικότητα, η συμπερίληψη, τα πολλαπλά μαθησιακά στυλ, οι γενικές και ειδικές ανάγκες των μαθητών/τριών κάνουν την πρόσβαση στη γνώση περισσότερο σύνθετη και τις μαθησιακές διαδικασίες που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων περισσότερο απαιτητικές.

Στο πλαίσιο αυτό απαιτείται ένας σύγχρονος σχεδιασμός της μάθησης, μέσα από ευέλικτα αναλυτικά προγράμματα σπουδών, τα οποία μπορούν να έχουν ως αφετηρία ένα συνεργατικό πλαίσιο σχεδιασμού και να κινούνται βέβαια και σε ένα συνεργατικό πλαίσιο εφαρμογής και διαθεματικής προσέγγισης της γνώσης. Στη διαθεματική προσέγγιση της ύλης ένας σημαντικός άξονας ο οποίος μπορεί να συμβάλει στην κριτική και δημιουργική εξέταση των διαφόρων θεμάτων είναι και η τέχνη. Πρόκειται

για μία προοπτική ικανή να συνδέσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα παρόν με το παρελθόν, αλλά και να προσφέρει τη δυνατότητα των διαφορετικών οπτικών στη διαπραγμάτευση διαφόρων θεμάτων. Ωστόσο οι ενδιαφέρουσες αυτές τάσεις δε θα μπορούσαν να έχουν ως μόνο σημείο εκκίνησης το ενδιαφέρον και την ευθύνη του παιδαγωγού, καθώς συνδέονται άμεσα και ουσιαστικά και με το ρόλο που διαδραματίζει η οικογένεια και η κοινωνία γενικότερα. Η συνεργασία σχολείου – οικογένειας συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί και υπό την έννοια αυτή καθιστούν τη μαθησιακή διαδικασία περισσότερο αποτελεσματική οδηγώντας παράλληλα σε μία κουλτούρα συνεργασίας και σε ένα περισσότερο ασφαλές μαθησιακό περιβάλλον, δίχως φαινόμενα βίας και εκφοβισμού, μεταξύ μαθητών/τριών, αλλά και ζητήματα εντάσεων μεταξύ εκπαιδευτικών.

Στην καθημερινή σχολική πρακτική μία σειρά από θέματα έρχονται να θέσουν θεμελιώδη ερωτήματα αναφορικά με την προοπτική της αποτελεσματικότητας της μαθησιακής διαδικασίας. Ένα από αυτά αφορά στην αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και γενικότερα του εκπαιδευτικού έργου, ενώ άλλα εστιάζουν στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και κυρίως στην προσαρμογή της επιμόρφωσης στις πραγματικές ανάγκες των εκπαιδευτικών. Για την επίτευξη αυτού του στόχου βασική συνθήκη είναι η διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών, ώστε αυτοί να είναι περισσότερο ευέλικτοι ως προς τη χρήση συνεργατικών και δημιουργικών τεχνικών μάθησης, αλλά και ικανοί να αναλάβουν και να υλοποιήσουν εκπαιδευτικά προγράμματα πέραν των διδακτικών τους καθηκόντων, όπως τα περιβαλλοντικά προγράμματα και εκείνα της αγωγής υγείας.

Σπύρος Κιουλάνης